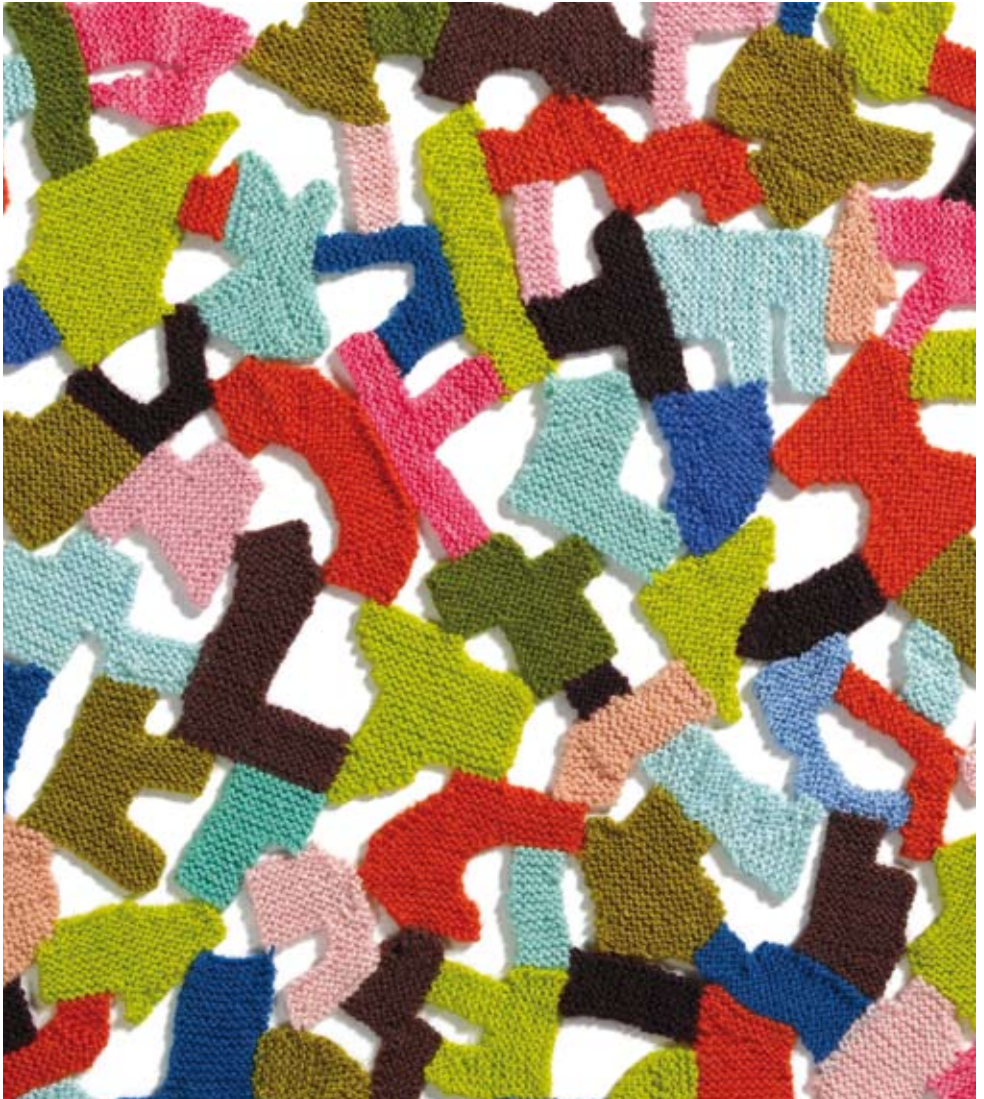

6 KONST AKTUELLT DALSLAND

AKTUELLA UTSTÄLLNINGAR OCH PROJEKT PÅ DALSLANDS KONSTMUSEUM 22/5–18/7 2010

STICKNINGENS MASTARE

De senaste tjugufem åren har Britt-Marie Christoffersson ägnat sig åt stickning. Nu har hennes uppmärksammade utställning kommit till Dalslands konstmuseum. Här möter du stickning på ett sätt du aldrig sett tidigare.

Vid 73 års ålder är hennes almanacka mer än fulltecknad. Vernissage på Dalslands konstmuseum i maj, nordisk stickstämman i Härnösand och kurs på Sätergläntan i juli. Sticksymposium i Seattle, USA i oktober ...

Britt-Marie Christoffersson är stickningens mästare i Sverige. De senaste 25 åren har hon vikt sitt liv till detta hantverk. Hon är eftersökt som få. Mobiltelefon har hon, men inte e-mejl.

– Då skulle jag inte hinna något annat än att sitta vid datorn och så vill jag inte ha det. Jag tycker om att göra saker med händerna. Dessutom gillar jag att skriva brev och få riktiga brev genom brevlådan, säger Britt-Marie Christoffersson.

Hon bor i Halmstad, men vi träffas på Akvarellmuseet i Skärhamn, där hon hyrt ateljé under en vecka.

– Här får jag lugn och ro. Jag bor på ganska litet utrymme och hemma är det mycket annat som stör.

På bordet framför det stora fönstret, med glittrande hav utanför, har hon dukat upp sitt arbete; garnhärvor i olika färger och en stor mängd handstickade rektangulära provlappar förpackade efter färg i olika plastpåsar. Det är på dessa stickade rutor i ull och bomull som hennes gedigna forskning fortskrider.

Utställningen »Stickning – ett hantverk att utveckla« har tidigare visats på fjorton platser runt om i Sverige, samt i Danmark och Japan och blivit mycket uppmärksam. Med tjugofem plagg och 225

uppstickade prover, 40 x 40 cm stora, visar Britt-Marie Christoffersson på handstickningens tradition och outtömliga möjligheter. Sticknördar över hela världen – det finns en hel del – har här fått många nya tekniker och lösningar att inspireras av.

I höstas kom boken med samma namn på Hemslöjdens förlag. En prisbelönt volym som redan sålt i över 3000 exemplar.

Nu är hon igång med tredje delen i projektet, det går under arbetsnamnet »Brodera på stickat«.

– Jag har alltid tyckt om att brodera, det är så smidigt, man behöver bara nål och tråd, den ena idén ger den andra, säger Britt-Marie och visar en mintgrön provlapp på vilken hon i flera rader, testat ett speciellt broderistygn på olika sätt och i olika färgkombinationer. På en annan kvadrat slingrar ett tomterött broderi in och ut, under

Britt-Marie Christoffersson

Kofta ur den nya boken

och över basmaskornas täta gallerverk.

Så, med lapp efter lapp, framskrider hennes ytterst metodiska arbete. Målet är att ha testat alla kända broderistygn på alla upptänkliga – och oupptänkliga – sätt.

– Jag brukar säga att jag jobbar med kunskap. Jag bygger på en befintlig kunskap och så vidareutvecklar jag den. Målet med mina utställningar är att visa på teknikens alla möjligheter. Stickning är ju ett hantverk som aldrig har haft speciellt hög status. Den ingår inte i den traditionella utbildningen på Konstfack t ex – eleverna kom till mig för att lära sig stickningens grunder och det kändes lite konstigt.

Stickning har aldrig varit en profession, såsom handvävning, den har mer hobbykaraktär, säger Britt-Marie, beklagande och vill förstås se ändring på det.

Hon är utbildad textilformgivare, gick först på Textilinstitutet i Borås, som är hennes födelsestad, och därefter på Konstfack.

– Jag hade tidigt ett intresse för mönster och ytor och praktiserade också på Borås Wäfveri aktiebolag innan Konstfack. Det hände mycket i textilindustrin under en period där i början på 60-talet. Tongivande formgivare som Göta Trädgårdh, Inez Svensson och Astrid Sampe påverkade mycket och industrin blev mer intresserad av att anlita svenska formgivare.

Efter några år inom industrin blev Britt-Marie sin egen. Hon blev som hon säger »handelsresande i mönster«.

Därifrån var steget inte långt till 10-gruppen, ett mönster- och textilkollektiv

som hon var med och grundade tillsammans med nio andra unga formgivare i Stockholm 1970.

– Ingen ville ju trycka våra mönster så vi var tvungna att starta produktion själva. Vi gjorde egna utställningar också och sedan öppnade vi affär och allt det där var mycket lärorikt.

1986 lämnade Britt-Marie 10-gruppen, då hade hennes intresse för stickningen helt tagit över. Två år senare publicerade hon sin första bok i ämnet; *Svenska tröjor – nya modeller efter gamla mönster*. Idag en mycket åtråvärd bok, den säljs på andrahandsmarknaden för över 800 kronor!

Boken, som också först var en utställning, blev resultatet av Britt-Marie studier på Sveriges museer. Hon reste runt och dokumenterade äldre stickade plagg, ritade av, antecknade och skapade, med den historiska inspirationen i ryggen, egna tröjor och mönster.

På senare tid har det mest blivit stickade koftor. Knäppkoftor.

– Jag är inte så intresserad av kläder egentligen, utan mer av mönster och ytstrukturer. Men knäppkoftor är praktiskt. Fryser man bara lite, så kan man hänga den över axlarna. Fryser man ännu mer så trär man i armarna och räcker inte det, så knäpper man den, säger Britt-Marie.

Den 17 och 18 juli är hon på plats på Dalslands konstmuseum för att hålla en av sina efterfrågade stickkurser.

Utställningen pågår t o m 18 juli.

VÄLKOMMEN TILL BORDS! ELVA KONST- HANTVERKARE DUKAR UPP

Här får du ett bord – duka upp med vad du vill. Denna inbjudan skickade museet till elva konsthantverkare. Resultaten blev lika många sommarbord med det bästa och vackraste av vad konsthantverket förmår. Men vad inspirerade skaparna och hur tänkte de när de komponerade sitt bord? Vi ställde frågorna till fyra av dem.

SOMRIGA BLOMMOR

Ulla Forsell är veteranen i sammanhanget. Hon öppnade sin hytta i Stockholm redan på 1970-talet. Nu arbetar hon mest med unikt konstglas i utsmykningsuppdrag och till utställningar.

Men hon gör också bruksföremål, en liten serie som hon återkommer till och dem har hon nu tagit till museet och gjort en uppdukning som ska påminna om den där stunden av förberedelse i köket inför en fest. Stunden då man tagit fram alla glas, skålar och kannor som man planerar att använda. Och de bara står där i väntan.

– Det blir som en glasinstitution. Jag tycker det är så vackert när skålar står i varandra, kannor i grupp och champagneglas i klasar. Basen är det transparent gröna mot det opakt vita med inslag av orange och turkos, säger Ulla Forsell.

Till bordsytan har hon valt valt en svagt

Keramiska dekaleringar i bruksglas av Ulla Forsell.

turkos nyans för att förstärka känslan av köksigt och somrigt. Den känslan förmedlar också hennes alldeles speciella blomglas, ett dricksglas dekorerat med bland annat rosor, oliver och akleja. Hon använder keramiska dekaleringar och har utvecklat en alldeles egen teknik för att framställa dem.

HIP HIP HURRA!

Ankis födelsedagskalas är namnet på keramikern **Britta Strömbecks** uppdukning. Anki är Brittans goda vän – hon fyller 47 i sommar och hyllas med det här färgstarka kaffekalaset där gästerna – alla från verkliga livet – fått placeringskort med potatistryck, och allt inramas av fräsande pappersgirlander som hänger över bordet.

– Mitt bord är mycket långt och smalt, 60 x 180 centimeter.

Jag har försökt få till det där perspektivet och den där känslan av *festligt* som man känner inför Skagern-målningen *Hip, hip Hurra!* säger Britta Strömbeck och tillägger att här finns också lite 50-talsinspiration och en gnuttan Italien.

Espressokoppar av Britta Strömbeck.

stor skål.

– Att duka är nästan det roligaste med festen tycker jag. Jag brukar börja i tid. Dagen innan. Det är så härligt att vara i den där kreativa känslan länge, säger Britta Strömbeck.

EN TALLRIK TILL GLASET

Glasformgivaren Kerstin Paulsrud har bjudit in keramikern Maria Kristoffersson till sitt bord.

– Hennes tallrikar fungerar så bra ihop med mina glas. Där hade jag tur – det är inte så många keramikere som gör tallrikar, säger Kerstin Paulsrud och har dukat upp med sina handdrivna öl- snaps- och drinkglas i många färger och former därtill.

– När det är sommar vill man duka med färg för att få in glädjen.

Kerstin Paulsrud driver en egen glashytta i Sävvedalen tillsammans med tre kollegor.

Det är inte så lätt att sälja handblåst bruksglas idag. Konkurrenten med det maskintillverkade är hård. Handblåst blir förstås dyrare, men man får mer för

Färgade glas av Kerstin Paulsrud.

pengarna, menar Kerstin Paulsrud.

– Det är jättegott att dricka ur handdrivet glas, men många vågar ju inte använda sitt konsthantverk. De är rädda att det ska gå sönder och det är synd.

Att hålla sig till klarglas, men duka med olika glas, är ett bra festtips.

– Speciellt om man minglar. Då kan var och en lättare hålla reda på sitt. Men varje enskilt glas måste väljas med kärlek!

BYTA KOPP VARJE DAG

Glasyrer är keramikern **Anders Fredholms** alldeles speciella nisch och kunskapsområde. Han undervisar i ämnet på HDK, Högskolan för Design och Konsthantverk i Göteborg och på ytterligare tre skolor. Så självklart handlar hans uppdukade bord mycket om detta.

– För trettio år sedan var jag mycket fascinerad av orientaliska glasyrer. Sedan lämnade jag det för att ägna mig åt saltglaserat stengods. Men nu är jag tillbaka där jag började, säger Anders Fredholm och ger en snabblektion i keramiska ytskikt.

De orientaliska glasyrerna härstammar från Sungperioden, det vill säga mellan år 900 och 1200 efter Kristus. Då gjorde man de vackraste glasyrerna i Kina och Korea, enligt Anders Fredholm. Dessa glasyrer behöver en reducerande atmosfär för att få sina speciella färger och bränns därför i hög temperatur i gasugn.

Oxblodsglasur, celadon och temmoku är tre klassiska orientaliska glasyrer som hör till favoriterna och som Anders Fredholm blandar själv av olika mineraler och metaller. Den första blir röd. Celadon ger en skir grön yta och temmoku är en svart glasyr som bryter i orange eller

Anders Fredholm använder orientaliska glasyrer på sina koppar.

brunt på vassa kanter. Därtill väljer han Chün, en ljusblå och vit orientalisk glasyr.

Anders Fredholms dukning är mer ett keramiskt stilleben än ett måltidsupplägg. Koppen, eller muggen, är en viktig pjäs för honom.

– Vi har ett 30-tal olika koppar på hyllan hemma som vi samlat och bytt till oss från kollegor. Jag byter kopp varje dag – allt efter stämningläget.

I utställningen Dukade Bord deltar:

Annika Svensson (keramik), Anita Carlsson (keramik), Anders Fredholm (keramik), Britta Strömbeck (keramik), Elisabeth Henriksson (glas), Karin Nyström (keramik), Kerstin Paulsrud + Maria Kristofersson (glas + keramik), Mio Nilsson (keramik), Ulla Forsell (glas), Ulla Nilsson (keramik), Yoko Andersson Yamano (glas)

Deltar gör även Olle Larsson (trä) med bord och stolar i svart och rött kinalack, samt Josefina Wiel Fredén (textil) med textila längder på väggen.

Utställningen pågår t o m 18 juli.

Mio Nilsson

FLICKAN OCH MAN I HATT

»En bekymrad flicka, man i hatt, ett ansträngt leende, en bil på villovägar, fantomen och några elefanter. Så kan det gå.«

Texten ovan är hämtad från Ragnar Schmid's hemsida och hänger ihop med den sviten av akvareller han nu visar på Dalslands konstmuseum. Åtta bilder – där varje bild innehåller tolv serierutor med likartade motiv. Målet har varit att göra färgerna så mörka som möjligt, utan att de tappar den transparens som är akvarellens signum.

– Det här är figurer och personer som dyker upp i mitt måleri med jämna mellanrum. I efterhand känner jag igen dem. De är inte gubbar bara, utan

representerar verkliga människor. Min utgångspunkt har varit att vrida och vända på en vanlig stillbild. Då skapas en slags rytmik som kan uppfattas som en serie. Men det handlar inte om något särskilt, det finns inget klart budskap eller innehåll – det får betraktaren själv skapa, säger Ragnar Schmid som snart – efter tio år som rektor på KV:s konstskola i Göteborg – åter igen kan ägna sig åt måleriet på heltid.

Utställningen pågår t o m 18 juli.

Miss a inte nästa utställningsperiod på Dalslands Konstmuseum:

DALSLANDSPOJKEN SOM BLEV BERÖMD MÅLARE I USA

24 juli–19 september

Carl Oscar Borg

Övre utställningshallen:

Carl Oscar Borg 1879–1947

Grindstadspojken som blev hopi- och navajoindianernas vite broder och konstnärlige skildrare.

Nedre utställningshallen:

4 från Dalarna

Mats Lodén, Kerstin Bergman, Dag Franzén och Mia Olsson

Skulptur, måleri, textil, grafik och objekt

Galleriet:

Jussi Ojala – keramik

Öppettider:

Maj	ons–sön	11–17
Juni	tis–sön	11–17
Juli	alla dagar	11–17

Bonaparte
MUSEICAFÉ

**Dalslands
konstmuseum**

Utgivare: Dalslands konstmuseum
Texter: Anna-Stina Lindén Ivarsson ©
Form: Sara Lund, Reform

Upperud 464 40 Åsensbruk
0530-300 98
www.dalslandskonstmuseum.se